

Học tập suốt đời trong kỷ nguyên số

08:37 12/02/2026

Trong bối cảnh chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ trên toàn cầu, học tập suốt đời không còn là một lựa chọn mang tính khuyến khích, mà đã trở thành yêu cầu tất yếu đối với mỗi cá nhân và toàn xã hội. Đây chính là nền tảng cốt lõi để nâng cao dân trí, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao và tạo động lực cho sự phát triển bền vững của mỗi địa phương, mỗi quốc gia.

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Minh (bên trái) trao thưởng cho em Đặng Huy Hậu, học sinh Trường THPT Chuyên Thăng Long - Đà Lạt đoạt huy chương Bạc Olympic Tin học quốc tế

Hành trình không ngừng nghỉ của tri thức

Giữa không gian trầm mặc của Đà Lạt, dịch giả Thân Trọng Sơn - một nhà giáo đã bước qua tuổi “xưa nay hiếm” - vẫn đều đặn ngồi bên bàn làm việc với những trang bản thảo và tài liệu ngoại ngữ. Với ông, một ngày không đọc thêm

vài trang tiếng Pháp, tiếng Anh, không học thêm điều gì mới, là một ngày trí tuệ ngừng vận động.

Dịch giả Thân Trọng Sơn: "Học không chỉ để tích lũy tri thức mà còn để làm mới tâm hồn, giúp tư duy không ngừng vận động"

Ông quan niệm: học không đơn thuần để tích lũy kiến thức, mà là quá trình làm mới tư duy, rèn luyện khả năng phản biện và tự soi chiếu bản thân. "Học tập không phải ghi nhớ thụ động, mà là quá trình phát triển tư duy. Mỗi lần học là một lần tự làm mới mình", ông chia sẻ.

Theo ông, học tập trong kỷ nguyên số còn đòi hỏi khả năng sàng lọc thông tin và loại bỏ những tri thức lỗi thời. Bí quyết của ông không nằm ở thời lượng dài, mà ở phương pháp phù hợp và sự kiên trì. Mỗi ngày chỉ cần 10-15 phút tập trung cao độ, chia nhỏ nội dung để học, tri thức sẽ được tích lũy bền vững theo thời gian.

Nhờ vậy, dù đã ngoài 80 tuổi, ông không chỉ thông thạo nhiều ngoại ngữ như Anh, Pháp, Đức, biết thêm tiếng Nga và tiếng Trung, mà còn sử dụng thành thạo máy tính, thiết bị thông minh và các công cụ trí tuệ nhân tạo phục vụ nghiên cứu, dịch thuật và trao đổi học thuật.

Chị Dương Lê Tuyết Nhung (phải) tự học từ thực tiễn để có chỗ đứng trong môi trường kinh doanh đầy cạnh tranh

Ở một lát cắt khác của đời sống, trên những cánh đồng rau, hoa tại Lâm Đồng, chị Dương Lê Tuyết Nhung (33 tuổi, phường 3 Bảo Lộc) lại kể câu chuyện học tập theo cách rất riêng. Không qua trường lớp chính quy về quản trị hay công nghệ, chị học từ thực tiễn sản xuất, từ internet, từ đối tác và bạn hàng.

Từ những củ nghệ bình dị, chị từng bước hoàn thiện quy trình sản xuất tinh nghệ, xây dựng thương hiệu viên nghệ chất lượng, mở rộng tiêu thụ trên các sàn thương mại điện tử và tạo việc làm ổn định cho hơn 30 lao động địa phương.

“Trong quá trình sản xuất và đưa sản phẩm ra thị trường, tôi luôn chủ động tìm tài liệu, học hỏi từ thực tế, rồi thử nghiệm và điều chỉnh cho phù hợp với điều kiện của mình”, chị chia sẻ.

Hai con người, hai thế hệ, hai lĩnh vực khác nhau, nhưng gặp nhau ở một điểm chung: xem việc học là hành trình tự thân, liên tục và không có điểm dừng. Họ đang dùng tri thức để “dệt” nên giá trị mới cho chính mình và cho quê hương.

Những câu chuyện ấy cho thấy học tập suốt đời không bị giới hạn bởi bằng cấp, tuổi tác hay môi trường lớp học. Đó là quá trình chủ động làm mới tri thức, rèn luyện kỹ năng để thích ứng với sự vận động nhanh chóng của kinh tế – xã hội và những yêu cầu ngày càng cao của thời đại số.

Lan tỏa dòng chảy tri thức

Dù mang tính tự thân, học tập suốt đời không phải hành trình đơn độc. Tại Lâm Đồng, tinh thần ấy được tiếp sức bằng nhiều chủ trương, chính sách cụ thể.

Thời gian qua, tỉnh đã triển khai hiệu quả Chương trình 387 và Chương trình 667 của Thủ tướng Chính phủ về xây dựng xã hội học tập và công dân học tập giai đoạn 2021-2030. Các chương trình được lồng ghép vào phong trào thi đua, cuộc vận động ở cơ sở, gắn với nhu cầu thực tiễn của người dân.

Theo bà Tôn Thị Ngọc Hạnh – Chủ tịch Hội Khuyến học tỉnh, hội đã phối hợp chặt chẽ với các sở, ngành, tham mưu UBND các cấp xây dựng kế hoạch và lộ trình cụ thể; đồng thời đẩy mạnh hoạt động của các trung tâm học tập cộng đồng theo phương châm “Cần gì học nấy”, đáp ứng trực tiếp nhu cầu nâng cao kiến thức, kỹ năng, cải tiến khoa học – kỹ thuật trong Nhân dân.

Những nỗ lực ấy đã tạo nên kết quả rõ rệt. Đến nay, toàn tỉnh Lâm Đồng có hơn 37% công dân học tập; trên 73% gia đình học tập (gần 615.000 gia đình); gần 67% dòng họ học tập (264 dòng họ); 96% cộng đồng học tập (gần 2.600 cộng đồng) và 86% đơn vị học tập (1.920 đơn vị).

Những con số ấy không chỉ phản ánh thành tích phong trào, mà cho thấy khi tinh thần tự học được khơi dậy và có sự đồng hành bền bỉ của tổ chức, học tập suốt đời sẽ không còn là khẩu hiệu mà trở thành dòng chảy lan tỏa trong đời sống xã hội.

Chính dòng chảy tri thức ấy là nền tảng để nâng cao dân trí, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao và mở ra con đường phát triển bền vững cho Lâm Đồng trong tiến trình chuyển đổi số và hội nhập sâu rộng.

Hoàng Phương (t/h)